

Ubjedljiv utisak

Primičući se završetku još jedne uspješne sezone, Crnogorski simfonijski orkestar priredio je 18. maja koncert pred beogradskom publikom u dvorani Kolarčeve zadužbine. Gostovanje ansambla koje je uz podršku Ambasade Crne Gore u Srbiji bilo upriličeno povodom obilježavanja Dana nezavisnosti, dočekano je sa interesovanjem koje su dodatno podgrijali izuzetni utisci sa prošlogodišnjeg nastupa ovog orkestra na istoj sceni.

Predvođen svojim stalnim dirigentom, maestrom Grigorijem Kraskom, Crnogorski simfonijski orkestar najavio je za beogradski koncert ambiciozan program koji je, međutim, usljed otkazivanja planiranog učesća pijaniste Ratimira Martinovića, donekle bio izmijenjen. Ova okolnost koja je publici uskratila priliku da u ulozi soliste u Beethovenovom *Prvom klavirskom koncertu* čuje jednog od najistaknutijih crnogorskih pijanista, ipak nije naškodila orkestru koji se predstavio u punoj raskoši svojih trenutnih izvođačkih sposobnosti. Njih je uostalom naznačio već sam izbor djela – *Simfonije broj 8 u G-duru*, opus 88 Antonjina Dvoržaka izvedene u prvom dijelu koncerta i *Simfonijske poeme*, „Don Žuan“, opus 20 Riharda Štrausa, nadomještene umjesto planiranog solističkog nastupa.

Poseban kvalitet

Izuzetno visokim izvođačkim zahtjevima oba djela, crnogorski simfoničari pristupili su sa evidentnim sviračkim iskustvom i međusobnom uigranošću dostojnom očekivanja, koja postavlja upravo kompleksna muzika dvojice velikana druge polovine 19. vijeka. Pristup Dvoržakovoj muzici kojoj su se simfoničari tokom aktuelne sezone okretali više puta, prikazao je već na početku koncerta jedan od glavnih aduta orkestra – zvučnu voluminoznost, posebno zahvalnu u izvođenjima ostvarenja češkog romantičara. Upravo bi se moglo i reći da je bogato instrumentirana partitura inače formalno razučene Dvoržakove *Simfonije* pružila adekvatan prostor za ispoljavanje



Crnogorski simfonijski orkestar u dvorani Kolarčeve zadužbine

Nastup Crnogorskog simfonijskog orkestra pod upravom Grigorija Kraska u dvorani Kolarčeve zadužbine u Beogradu bio je svjedočanstvo velikog entuzijazma, rada i posvećenosti muzici

lirsko-dramskih kontrasta u kojima je zasićen zvuk orkestarskog tutija na zavidno spretan i dramaturški realističan način ostvarivao dijalog sa solističkim nastupima pojedinačnih instrumenata. Uporedo sa kompaktnom sonornošću gudačkog korpusa, orkestar je pokazao da njegov poseban kvalitet, pa i izvesno preimućstvo leži u umjetnički visoko kompetentnim članovima sekcije drvenih duvačkih instrumenata, čiji su nerijetki solistički nastupi bili vajani sa tehničkom vještinom i izraženim muzičkim ukusom.

Nastojanja maestra Kraska svakako imaju ključni značaj u navedenim postignućima, ali se u njima i ne iscrpljuju. Karakterizacija muzičkog materijala Dvoržakove *Simfonije* upravo u punom svijetlu pokazuje realistički odnos ovog vrsnog dirigenta prema zamislama kompozitora, pa je tako romantičarski zanos prirodom, koji dominira čitavim djelom, ožvjljen koliko dubokim emocionalnim saživljavanjem sa kompozitorovim utiscima, toliko i gotovo prozračnim, akvarelним muzičkim slikanjem predjela Bohemije, tena maho-

ve energičnim i ponesenim potertavanjima impulsa lokalnog folklora koje je Dvoržak inspirisano stilizovao u svojoj partituri.

Oduševljenje

U drugom dijelu koncerta, Grigorij Krasko i članovi Crnogorskog simfonijskog orkestra suvereno su i sa opipljivim entuzijazmom oživjeli kompleksnu Štrausovu simfonijsku poemu *Don Žuan*. Ovaj modernistički muzički crtež koji dočarava avanture najvećeg ljubavnika iz istorije literature u verziji Nikolausa Lenaua, simfoničari su ostvarili sa divljenja vrijednim izvođačkim virtuozištetom kojim je kroz fuziju furioznih melodijskih linija fanfarnog prizvuka i lirsko-melanholičnih epizoda, dokazana sposobnost orkestra da visoko umjetnički oblikuje i najzah-

Izostanak jednog od najistaknutijih crnogorskih pijanista ipak nije naškodio orkestru koji se predstavio u punoj raskoši

tjevnija djela simfonijske literature. Cjelovitom umjetničkom dojmu interpretacije Štrausovog ostvarenja posebno je doprinosilo dramaturški ubjedljivo razvijanje muzičkog toka, koje se ukazivalo kao dokaz tehničke ovladanoosti partituroom i dobrog razumijevanja lične uloge izvođača u kontekstu ostvarivanja cjeline djela u svim njegovim zvučnim i karakternim aspektima. Logično doseganje muzičkih klimaksa, kao i dinamički uvijek efektno spuštanje intenziteta muzike do ubjedljivih zastanaka, nerijetko ostvarenih u štrausovski izazovnim kombinacijama instrumentalnih boja, dalo je doprinos punom muzičkom utisku, pa i neskrivenom oduševljenju publike u dvorani Kolarčeve zadužbine. Kao odgovor na iskreni aplauz i ovacije slušalaca, simfoničari su poletnom interpretacijom popularne *Mađarske igre broj 5* Johanesa Bramsa zaokružili više nego uspješan ovogodišnji nastup u Beogradu. On je dokazao da se svaki naredni koncert Crnogorskog simfonijskog orkestra opravdano može očekivati sa većim slušalačkim, ali i izvođačkim apetitom ansambla i njegovog izuzetnog umjetničkog rukovodioca, maestra Grigorija Kraska. Već u samoj činjenici da takva vrsta entuzijazma za umjetničkom muzikom postoji sa obe strane, lako je pronaći dovoljan zalag za nove susrete u budućnosti.

Stefan CVETKOVIĆ